

TATHMINI YA ELIMU YA MSINGI YA KENYA
TATHMINI YA DISEMBA 2026
GREDI YA 4 – SHUGHULI YA KISWAHILI KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA

Muda: Dakika 15 Kila Mwanafunzi

TAARIFA ZA MWANAFUNZI

Jina: _____

Shule: _____

Nambari ya Tathmini/UPI: _____

Tarehe: _____

Maelekezo kwa Wanafunzi

1. Andika jina lako, Nambari yako ya Tathmini/UPI na tarehe katika nafasi ulizopewa.
2. Kagua karatasi ya maswali kwa makini ili kuhakikisha kurasa zote zimechapishwa na hakuna swali lililoachwa.
3. Jibu maswali yote katika nafasi ulizopewa.

KWA MATUMIZI YA MTATHINI PEKEE

SEHEMU	ASILIMIA YA ALAMA	Amezidi Matarajio	Ametimiza Matarajio	Anakaribia Kutimiza Matarajio	Bado Hajafikia Matarajio	Maoni ya Mtathmini
KIWANGO		38–50	20–37	11–19	1–10	
ALAMA						
KIWANGO		4	3	2	1	
ALAMA (✓)						

KAZI YA 1: KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA (Alama 10)

Maelekezo kwa Mwalimu

Soma kifungu hiki **mara mbili**. Mwanafunzi asione kifungu wakati wa kusoma. Baada ya kusoma, muulize maswali yafuatayo. Maswali yameandaliwa kwa kuhitaji mwanafunzi **kukumbuka, kueleza, kutumia na kutoa sababu**.

Kifungu cha Kusoma

Juma anaishi na wazazi wake katika kijiji kilicho karibu na shule. Kila asubuhi kabla ya kwenda shuleni, humsaidia baba yake kuwapa kuku chakula na maji. Siku moja aligundua kuwa baadhi ya kuku walikuwa wagonjwa. Alimweleza baba yake, naye akamwambia awatenganishe kuku hao na wengine ili ugonjwa usisambae. Baadaye baba aliwaita mtaalamu wa mifugo ambaye aliwachunguza kuku hao na kuwapa matibabu.

Juma alijifunza kuwa wanyama wanahitaji chakula bora, maji safi na mahali safi pa kuishi. Aliamua kuwashauri watoto wengine kutowatendea wanyama vibaya. Baba yake alifurahia kuona mwanawe akiwajibika na kumpongeza kwa kuwa mwangalifu.

Maswali ya Mdomo

1. Juma humsaidia baba yake kufanya kazi gani kabla ya kwenda shuleni? **(Alama 2)**
2. Kwa nini kuku wagonjwa walitenganishwa na wengine? **(Alama 2)**

3. Taja mahitaji mawili ya wanyama yaliyotajwa katika kifungu. **(Alama 2)**

4. Ikiwa wewe ungekuwa Juma, ungefanya nini baada ya kugundua mnyama mgonjwa? Eleza. **(Alama 2)**

5. Unafikiri kwa nini ni muhimu kuwatunza wanyama vizuri? **(Alama 2)**

JUMLA: 10 ALAMA

KAZI YA 2: KUSOMA KWA SAUTI (Alama 10)

Maelekezo kwa Mwalimu

Mpe mwanafunzi sentensi zifuatazo azisome kwa sauti. Usimsaidie kusoma. Tathmini uwezo wake wa kutamka maneno, kusoma kwa ufasaha, kutumia lafudhi na kuzingatia alama za uandishi.

1. Wanafunzi walipofika shuleni, walikuta miti iliyopandwa wiki iliyopita.
2. Mama alimwomba Asha kusaidia kupanga vitabu kwenye kabati.
3. Ingawa mvua ilikuwa nyingi, wakulima walifurahia kuona mazao yao yakistawi.
4. Je, unafikiri tunaweza kufanya nini ili kuweka mazingira yetu safi?
5. Mwalimu alisema, "Kila mmoja wetu ana jukumu la kulinda mazingira."

Mwongozo wa Kutoa Alama

Kipengele	Alama
Matamshi sahihi	2
Ufasaha	2
Sauti inayoeleweka	2
Lafudhi na hisia	2
Kuzingatia alama za uandishi	2
Jumla	10

KAZI YA 3: KUSOMA KIFUNGU (Alama 30)

SIRI YA BUSTANI YA SHULE

Shule ya Msingi ya Tumaini ilikuwa na bustani ndogo nyuma ya madarasa. Wanafunzi walipenda kutembelea bustani hiyo wakati wa mapumziko kwa sababu kulikuwa na maua ya rangi mbalimbali, mboga na miti midogo. Hata hivyo, mwalimu wao, Bi. Achieng, aligundua kuwa bustani hiyo haikuwa ikitunzwa vizuri. Baadhi ya mimea ilikuwa imekauka, taka zilikuwa zimetapakaa na magugu yalikuwa yameota sehemu nyingi.

Siku moja, Bi. Achieng aliwauliza wanafunzi kwa nini bustani ilikuwa katika hali hiyo. Wanafunzi walitoa mawazo tofauti. Baadhi yao walisema hakukuwa na maji ya kutosha,

huku wengine wakisema wanafunzi hawakushirikiana kuitunza. Mwalimu aliwaambia kuwa tatizo hilo lingeweza kutatuliwa ikiwa kila mwanafunzi angechukua jukumu.

Darasa liliamua kuunda vikundi vitatu. Kundi la kwanza lilipewa jukumu la kuondoa taka na magugu. Kundi la pili lilipaswa kumwagilia mimea kila asubuhi na jioni. Kundi la tatu lilitakiwa kupanda miche mipya na kutengeneza uzio mdogo kuzunguka bustani.

Wiki mbili baadaye, mabadiliko yalionekana wazi. Bustani ilikuwa safi na mimea ilikuwa imeanza kuchanua. Maua yalivutia vipepeo na ndege wadogo. Wanafunzi walifurahia matokeo ya kazi yao kwa sababu walitambua kuwa ushirikiano unaweza kutatua matatizo mengi.

Siku ya Ijumaa, mwalimu aliwatembelea wanafunzi bustanini. Aliwapongeza kwa kazi nzuri waliyofanya. Kisha aliwauliza ni somo gani walilojifunza kutokana na shughuli hiyo. Mwanafunzi mmoja alisema kuwa kila mtu anaweza kuchangia katika kuboresha mazingira. Mwingine alisema kuwa kazi huwa rahisi watu wanaposhirikiana.

Kuanzia siku hiyo, wanafunzi waliamua kutunza bustani yao kila siku. Pia walianza kuhamasisha madarasa mengine kutunza mazingira ya shule. Bustani hiyo ikawa mfano mzuri wa jinsi ushirikiano, uwajibikaji na bidii vinavyoweza kuleta mabadiliko.

Mwongozo wa Kutathmini Kusoma (Alama 30)

Kipengele	Alama
Matamshi sahihi	6
Ufasaha wa kusoma	6
Usahihi wa maneno	6
Lafudhi, sauti na hisia	6
Kuzingatia alama za uandishi	6
JUMLA	30

VIASHIRIA VYA UWEZO WA JUU WA KUFIKIRI

Katika kutathmini mwanafunzi, mwalimu azingatie kama mwanafunzi anaweza:

- Kueleza **sababu** ya jambo lililotokea.
- Kutoa **maoni yake mwenyewe** kwa mantiki.
- Kutumia alichojifunza katika **hali nyingine**.
- Kutabiri kinachoweza kutokea kutokana na tukio.
- Kutoa suluhisho la tatizo.
- Kueleza somo au funzo analolipata kutokana na kifungu.

MUHTASARI WA TATHMINI

Kazi	Alama
Kazi ya 1: Kusikiliza na	10

Kazi	Alama
Kuzungumza	
Kazi ya 2: Kusoma kwa Sauti	10
Kazi ya 3: Kusoma Kifungu	30
JUMLA	50
	ALAMA

KIWANGO CHA UTENDAJI

Alama	Kiwango
38–50	Kiwango cha 4 – Amezidi Matarajio
20–37	Kiwango cha 3 – Ametimiza Matarajio
11–19	Kiwango cha 2 – Anakaribia Kutimiza Matarajio
1–10	Kiwango cha 1 – Bado Hajafikia Matarajio